

**A Könyvtárostánárok Egyesületének hozzászólása az
Előterjesztés az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként
rész vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016.
(VI. 10.) Korm. rendelet módosításáról c. jogszabálytervezethez¹**

Köszönjük, hogy a jogszabály-módosítás tervezetét szervezetünknek megküldték véleményezésre. Ezt fontosnak tartjuk, de ebben a témában szükséges lett volna egy előzetes széleskörű társadalmi egyeztetés is. Tudomásunk szerint nem volt előzetes, különböző irányultságú szakértőket bevonó szakértői véleményezés.

Az alábbiakban a következő struktúrában fogalmazzuk meg észrevételeinket, melyek a jogszabály jelen változatának el nem fogadását kérik.

A) Tankerületi központok.....	1
1. Az előterjesztés elfogadásával elérni kívánt közpolitikai cél.....	1
2. A tankerületi tanács összetétele.....	2
2.1. Az intézmények dolgozóit csak a pedagógus kar képviselné.....	2
2.2. A szülők képviselőire kizárólag a Nagycsaládosok Egyesülete jogosult.....	2
2.3. A tanácsból több jelentősen más szempontokkal, tapasztalatokkal rendelkező csoport részvételének garanciája kimarad.....	3
3. A tankerületi tanács tagjainak kiválasztása.....	3
3.1. A képviselőket nem az érdekelt felek delegálják, hanem jelöltekől a miniszter választ (kér fel).....	3
3.2. Aránytalan a jelölési, kiválasztási rendben a kormányzat választ.....	3
4. A tankerületi tanács működése.....	4
B) A Tankerületi Központok és a Klebelsberg Központ jogosultságai.....	4

A) Tankerületi központok

1. Az előterjesztés elfogadásával elérni kívánt közpolitikai cél

A jogszabálytervezet célját az előterjesztésben, a hatásvizsgálati lapon és a jogszabálytervezet 2.§-ban is úgy határozza meg, hogy a helyi közösség felelősségtudatát erősítse, igényeit becsatornázza, releváns információkkal, szakmai információkkal segítse a döntéshozókat. Ezek szükségességével egyetértünk, de a jogszabálytervezet szövege a deklarált céljaival ellentétes. Nem ad teret a helyi

¹ A hozzászólás alapjául szolgáló, egyesületünknek közvetlenül megküldött dokumentum: Előterjesztés az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet módosításáról, (18933-7/2017 számú előterjesztés), Bp., EMMI, 2017.06.02., 17 p.;

Nyilvános változat: A Kormány.../2017. (...) Korm. rendelete az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet módosításáról, 4 p.; URL:

[http://www.kormany.hu/download/6/c8/11000/20170602%20134%202016%20Korm%20rendelet%20m%C3%B3dos%C3%A1T%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3l.pdf#!DocumentBrowse](http://www.kormany.hu/download/6/c8/11000/20170602%20134%202016%20Korm%20rendelet%20m%C3%B3dos%C3%ADT%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3l.pdf#!DocumentBrowse) Utolsó letöltés: 2017.06.29.

vélemények megjelenítésének azáltal, hogy tagjainak összeállítása egyoldalú, a kormány által vezérelt.

Ennek egyik oka, hogy a tankerületek természetellenes képződmények, általában semmilyen területi egységhez nem tartoznak, semmilyen érdekeket nem jeleníthetnek meg, mert semmilyen társadalmi egység, csoport nem kötődik hozzájuk. A kevés nagyvárosi szintű tankerülettől eltekintve nincsenek tankerület-szintű, az előterjesztésben hivatkozott helyi, területi, térségi társadalmi-gazdasági környezeti érdekek, célok, ezekre vonatkozó adatok, elemzések. Csak olyan szinteken lehet valódi érdekképviselőket létrehozni, amely szinteken releváns társadalmi érdekek, törekvések, szándékok jeleníthetők meg.

Ennek ellenére a jelenleg fennálló keretek (centralizált, központi irányítás, KK szervezete) indokoltságát el nem fogadva, de jelenlegi, törvény által előírt létezésüket tudomásul véve, a tapasztalatok alapján úgy véljük, hogy a napi működés biztosításához indokolt, hogy szakmai kompetenciákról tanúbizonyságot nem adó, gyakorlatilag adminisztrációs, végrehajtó tankerületi végpontok mellett létezzen egy kontroll szervezet, amely valamilyen mértékben képes a helyi igényeket és érdekeket artikulálni, becsatornázni, képviselni és érvényesíteni.

Javaslat: Egy tankerület több tanáccsal is rendelkezzen, melyek területi egységekként alakuljanak meg. Például budapesti viszonylatban hiába tartozok egy tankerülethez három kerület, a tanácsokat kerületenként alakítsák meg.

A tervezetben szereplő tanácsok azonban a fenti feladatoknak sem felelnek meg. Ennek okait az alábbiakban fejtjük ki részletesebben.

2. A tankerületi tanács összetétele

Az eredeti jogszabályba tervezett 2/B.§ (3)-(4) rendelkezik a tanács kötelező és lehetséges tagjairól.

Felmerülő problémáink:

2.1. Az intézmények dolgozóit csak a pedagógus kar képviselné

Azon kívül, hogy az NPK-t nem tartjuk legitimnek ez azért sem elfogadható, mivel egyrészt az NPK-nak az intézmények dolgozói közül csak a pedagógusok a tagjai.

Az iskolai könyvtárakban pedig dolgoznak nem pedagógus besorolású kollégák is. Számuk egyre nő mióta indokolatlanul egyre többeket sorolnák át vagy vesznek fel pedagógus végzettséggel is nem könyvtárostanári munkakörbe. Az ő érdekeik képviselése is szükséges. Többek között azért is, hogy az iskolákban folyó magas színvonalú pedagógiai munka érdekében ez a gyakorlat visszafordítható legyen.

Másrészt az NPK szervezeti felépítése alapján sem alkalmas helyi érdekek képviselésére. Erre a közalkalmazotti tanácsok illetve a pedagógus szakszervezetek lehetnek alkalmasak, amelyeknek viszont nem lenne képviselőjük a tanácsban.

2.2. A szülők képviselésére kizárólag a Nagycsaládosok Egyesülete jogosult

Miért részesít előnyben a jogszabály egy szervezetet, egyféle családszerkezetet?

A szülők legitim képviselése könnyen megoldható, hiszen az intézményekben van szülői munkaközösség, szülői szervezet, iskola, óvoda-, kollégiumi szék.

2.3. A tanácsból több jelentősen más szempontokkal, tapasztalatokkal rendelkező csoport részvételének garanciája kimarad

A 2/B. § (9) lehetőséget ad külső szakértők bevonására, melyben kiemel bizonyos csoportokat, de ezek közül és a sort kiegészítve az alábbiak állandó és garantált képviselőt szükségesnek tartjuk:

- szakképzés

Ugyan a tankerületi tanácsok a jelenlegi szabályozás esetén nem érnek semmit, de valódi tanácsokra a szakképzés esetén is szükség lenne. Annál is inkább, mert a szakképzési centrumok valódi egységek, az adminisztratív feladatok mellett szakmai feladatuk is lenne, valódi közigazgatási/gazdasági egységeket fednek le, valós helyi érdekeket képviselhetnének.

- helyi civil szerveződések

Ha valóban szeretné a tanács becsatornázni a helyi érdekeket, akkor teret biztosít a tankerület területén működő oktatással, neveléssel, gyermekekkel, fiatalokkal foglalkozó helyi civil szervezeteknek.

- a területen működő szolgáltató intézmények

Ezek közül különösen fontosnak gondoljuk a Pedagógiai Oktatási Központokat és a szakszolgálatokat, de megfontolásra javasoljuk a gyermekvédelmi, kulturális, egészségügyi ... intézmények szempontjainak, tapasztalatainak becsatornázását is.

3. A tankerületi tanács tagjainak kiválasztása

A tanács tagjainak kiválasztása a jelen jogszabálytervezet szövege alapján nem demokratikus, nem átlátható delegációra épül, így nem tekinthető legitimnek.

Felmerülő problémáink:

3.1. A képviselőket nem az érdekelt felek delegálják, hanem jelöltekől a miniszter választ (kér fel)

Milyen helyi érdekérvényesítés lehetséges, ha a résztvevőkről központilag döntenek? A 2.B.§ (3) pont

3.2. Aránytalan a jelölési, kiválasztási rendben a kormányzat választ.

A megnevezett négy csoportnak van jelölési joga. (2/B.§ (4))

- Fentebb jeleztük, hogy a négyet is kevésnek gondoljuk, mert fontos tudással, tapasztalattal rendelkezők kimaradnak.
- A négy csoport kettő, a diákok és az önkormányzatok csak egy főt jelölhetnek (2/B. § (5))
- Ezek szerint a nemzetiségi önkormányzatok és a nagycsaládosok többet is.
- A négyből viszont lehetősége van a miniszternek csak 2 főt felkérni. Ezt akár így egy szervezet jelöltjei közül is megteheti, vagyis a négy csoportból, csak egynek marad képviselője.

4. A tankerületi tanács működése

A szabályozás nem ad lehetőséget arra, hogy a szervezet maga döntsön a szervezetet érintő fontos kérdésekben. Nem választhatja meg vezetőjét: szokatlan módon a tankerületi központnak tanácsot adó szervezet vezetője az, akinek tanácsot ad, vagyis a központ vezetője. Nem a tanács, hanem a tankerületi vezető dönt arról, milyen külső szakértőket von be a munkába.

Bár ennek a jelenlegi szabályozás mellett nincs is jelentősége, nem látható, milyen valós lehetőségei lesznek a tanácsoknak. A jelenlegi szabályozásban nem látunk olyan elemeket, amelyek bármiféle garanciát jelentenének arra, hogy a tanács állásfoglalásai, véleményezései nem lesznek pusztába kiáltott szavak

B) A Tankerületi Központok és a Klebelsberg Központ jogosultságai

Az 1.§ (1) pontja szerint a tankerületi központ a köznevelési közfeladat-ellátásban részt vevő, fenntartásában lévő köznevelési intézmények tekintetében kiadja a köznevelési intézmények szakmai alapdokumentumait.

A 2011.évi CXCV. törvény 21.§ (2) (3) bekezdése, illetve a 20/2012. EMMI rendelet 123.§ (1) bekezdése szerint a szakmai alapdokumentum az Alapító Okirat. Ez eddig is a Fenntartó hatáskörébe tartozott.

Jelen esetben a többes szám (alapdokumentumait) megtévesztő. Amennyiben valós szándékot takar, és további szakmai dokumentumok kiadását utalja az intézmények helyett a tankerületi központok kezébe, az az intézmények önállóságának további szűkítését jelenti, ami ellen határozottan tiltakozunk.

Mindezek alapján a KTE észrevételeinek tükrében, csak szélesebb körű szakmai, szakértői egyeztetés után a jogszabály tartalmának és természetesen szövegének megváltoztatása és újra véleményezése után tartja támogathatónak a tankerületi tanácsok létrehozásának szabályozását. Nincs szükség még egy olyan testületi formára, amely a látszatdemokráciát testesíti meg, feladata, szerepe és lehetősége nem több mint a kormányzati szándékok és döntések legitimálása.

Hozzászólásunkat az egyesületi tagság és az érdeklődők tájékoztatására honlapunkon nyilvánosságra hozzuk.

Budapest, 2017. június 30.

A Könyvtárostanárok Egyesülete
elnöksége